

Parter och domslut

Marek Rokosz

Parter

Tilltalad

MAREK Andrzej Rokosz, 19821176-8216
Ängsvägen 17, 195 31 Märsta
Medborgarskap: Polen

Offentlig försvarare

Advokat Per Persson
Advokatfirman Carl Axel Thomas Martinsson AB
Karlplan 12, 115 20 Stockholm

Åklagare

Extra åklagare Matilda Heikkinen
Åklagarmyndigheten
Norrorts åklagarkammare i Stockholm
Box 950, 191 29 Sollentuna

Domslut

Brott som Marek Rokosz döms för

Brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål, 1 § 1 st och 4 § 1 st lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål, 2022-11-07, Sollentuna kommun

Påföljd

Villkorlig dom
Samhällstjänst 50 timmar
Om fängelse i stället hade valts som påföljd skulle fängelse 1 månad ha dömts ut.

Förverkande och beslag

I beslag tagna knivar förklaras förverkade. Beslagen ska bestå. (Polismyndigheten, 2022-5000-BG126664.1, 2022-5000-BG126664.2).

Brottsofferfond

Marek Rokosz ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress

Box 940
191 29 Sollentuna

Besöksadress

Tingsvägen 11
Sollentuna

Expeditionstid

måndag - fredag
08:00-16:30

Telefon

08-561 695 00

E-post

attunda.tingsratt@dom.se

Webb

www.attundatingsratt.domstol.se

Ersättning och återbetalning

Per Persson får ersättning av staten med 5 438 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 3 675 kr arbete
- 675 kr tidsspillan
- 1 088 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Yrkanden

Stämningsansökan, aktbilaga 1, 2022-11-20, åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Marek Rokosz ska dömas för brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål, grovt brott enligt 1 § 1 st och 4 § 3 st lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål.

Gärningsbeskrivning

1.1 BROTT MOT LAGEN OM FÖRBUD BETRÄFFANDE KNIVAR OCH ANDRA FARLIGA FÖREMÅL, GROVT BROTT (5000-K1331077-22)

Marek Andrzej Rokosz har haft två knivar på allmän plats trots att det inte var befogat. Det hände den 7 november 2022 på Station Helenelund, Åkervägen, Sollentuna, Sollentuna kommun.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom den tilltalade innehaft:

- två knivar av särskilt farlig beskaffenhet,
- varav den ena lättillgängligt i byxfickan samt
- den tilltalade var påtagligt berusad av alkohol i samband med innehavet.

Marek Andrzej Rokosz begick gärningen med uppsåt.

Förverkande och beslag

Åklagaren har yrkat att i beslag tagna knivar ska förverkas från Marek Andrzej Rokosz enligt 5 § lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål (Polismyndigheten, 2022-5000-BG126664.1, 2022-5000-BG126664.2).

INSTÄLLNING

Marek Rokosz har erkänt gärningen men gjort gällande att gärningen ska rubriceras som brott av normalgraden.

Marek Rokosz har motsatt sig att knivarna förverkas och har som grund för bestridandet anført i huvudsak följande. Han har inte skadat någon med knivarna utan använder den mindre kniven till att bre mackor och hade tänkt använda den större kniven i skogen. Om han använder den större kniven på rätt sätt kan han om två år sälja den och då tjäna pengar på den genom att galvanisera den innan.

UTREDNINGEN

Åklagaren har som bevisning åberopat beslagsprotokoll och fotografier.

Marek Rokosz har hörts.

Vittnet Kim Algemo som arbetar som ordningsvakt har hörts på åklagarens begäran.

SKULD

Genom Marek Rokosz uppgifter, som stöds av övrig utredning, är det styrkt att han på den tid och plats som framgår av gärningsbeskrivningen innehått två knivar på allmän plats.

Genom Marek Rokosz uppgifter har vidare i huvudsak följande framkommit. Dagen innan hade han kommit hem från Norrland där han hade varit och arbetat. Han hade köpt den större av de två knivarna där och glömt att ta ut den ur ryggsäcken. Han hade tänkt använda kniven när han är ute i skogen. Den mindre av de två knivarna använder han för att bre mackor med på jobbet eller till att skala frukt. Han bär alltid den lilla kniven. Aktuell dag hade han inte varit på jobbet utan hos en kompis. Där hade han druckit en och en halv öl. När han befann sig på pendeltåget var han tvungen att gå av en station tidigare då någon hade stark parfym på sig. Han störde inte ordningen på perrongen utan den enda incidenten var att han spelade musik från en högtalare.

Utifrån vad som framkommit har innehavet av knivarna inte varit befogat. Avseende den mindre kniven har Marek Rokosz uppgett att han alltid bär den varför det har varit fråga om ett uppsåtligt innehav. Avseende den större kniven har Marek Rokosz uppgett att han hade köpt den i Norrland som han kommit hem från dagen innan och därefter glömt att ta ut den ur ryggsäcken. Vittnet Kim Algemo har uppgett att han vid visitation av Marek Rokosz såg kniven tydligt som låg löst tillsammans med bland annat en högtalare i Marek Rokosz väska. Mot bakgrund av Kim Algemos uppgifter anser tingsrätten att det är styrkt att Marek Rokosz även innehått den större kniven uppsåtligt och att hans invändning att han glömt bort att kniven låg i ryggsäcken kan lämnas utan avseende.

Mot bakgrund av ovan ska Marek Rokosz därför dömas för uppsåtligt brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål. Frågan tingsrätten därefter har att ta ställning till är hur gärningen ska rubriceras.

Den 1 juli 2022 infördes ändringar i lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål (knivförbudslagen). Ändringarna innebär bl.a. att det i lagen har införts omständigheter som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om ett brott mot knivförbudslagen är grovt.

Vid bedömningen av om ett brott är grovt ska det enligt 4 § tredje stycket knivförbudslagen bl.a. beaktas om föremålet har innehaft i ett sammanhang där det kan befaras komma till användning vid brottsligt angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet till person. Som exempel anges i förarbetena innehav på platser där kriminell verksamhet bedrivs, såsom platser där narkotikaförsäljning sker eller annan brottslig verksamhet förekommer, men även ett i vidare bemärkelse kriminellt sammanhang. Även innehav i sammanhang där det förekommer bruk av alkohol eller narkotika eller där ett stort antal människor vistas och där risken för våldsanvändning kan antas vara högre, såsom t.ex. restaurang- eller nattklubsverksamhet avses. Det krävs inte att det funnits någon konkret fara för att föremålet i det enskilda fallet skulle komma till brottslig användning. Det räcker med att föremålet innehaft i ett sammanhang där det typiskt sett finns en sådan fara. För det fall det kan konstateras att risken för att föremålet skulle komma till brottslig användning i det enskilda fallet varit liten, bör det emellertid beaktas vid den helhetsbedömning som alltid ska göras av om ett knivbrott är att bedöma som grovt. (Se prop. 2021/22:192 s. 24 f.)

Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det också beaktas om föremålet varit av särskilt farlig beskaffenhet. Vid denna bedömning bör man väga in föremålets effekt vid brottslig användning, dess konstruktion och utformning. Som exempel anges i förarbetena bl.a. svärd, yxor och macheter. Även sådana föremål som omfattas av förbudet mot saluhållande i 2 §, dvs. springstiletter, springknivar eller s.k. gatustridsvapen, liksom föremål som är konstruerade för att vara lätta att dölja, bör kunna betraktas som särskilt farliga. (Se prop. 2021/22:192 s. 25)

Det ska också vid bedömningen av om brottet är grovt beaktas om gärningen på annat sätt varit av särskilt farlig art. Som exempel anges i förarbetena att gärningsmannen varit påverkad av alkohol eller narkotika. Att en gärningsperson tidigare visat sig beredd att ta till våld kan också vara relevant, exempelvis om personen tidigare är dömd för brott mot någons liv, hälsa eller trygghet till person. Även gärningsmannens motiv kan vara relevant. Om en kniv innehas i t.ex. våldsanvändningssyfte talar det för att brottet är grovt. Detsamma kan gälla innehav av kniv i självförsvarssyfte. (Se prop. 2021/22:192 s. 25 f.)

Frågan om brottet är grovt ska alltid avgöras med beaktande av samtliga omständigheter i det enskilda fallet. Det betyder att det inte är nödvändigt att kvalificera brottet som grovt när någon av de angivna omständigheterna föreligger och heller inte uteslutet att bedöma brottet som grovt i fall där ingen av de

angivna omständigheterna är för handen. För att ett brott ska bedömas som grovt bör dock i princip krävas att omständigheterna i det enskilda fallet framstår som försvårande i motsvarande grad som normalt gäller i de fall som anges i paragrafens exemplifiering.

Åklagaren har i aktuellt mål gjort gällande att brottet bör bedömas som grovt eftersom Marek Rokosz innehaft två knivar av särskilt farlig beskaffenhet varav den ena lättillgängligt i fickan samt då Marek Rokosz var påtagligt berusad av alkohol i samband med innehavet.

Tingsrätten gör följande bedömning. Av utredningen framgår att knivarna har varit av särskilt farlig beskaffenhet. Att Marek Rokosz innehaft de aktuella knivarna och förvarat den ena kniven lättillgängligt i fickan talar för att brottet bör bedömas som grovt. Kim Algemo har uppgett att han uppfattade Marek Rokosz som tydligt påverkad av alkohol. Marek Rokosz har uppgett att han hade druckit en och en halv öl hos en kompis lite tidigare på dagen och att han inte kände sig påverkad. Det saknas ytterligare utredning avseende Marek Rokosz alkoholpåverkan. Tingsrätten finner dock ingen anledning att ifrågasätta de uppgifter som Kim Algemo lämnat under ed om hur han uppfattade Marek Rokosz berusningsgrad. Att Marek Rokosz varit påverkad av alkohol talar även det för att brottet ska bedömas som grovt. Vid en sammantagen bedömning av samtliga omständigheter anser dock tingsrätten att gärningen inte utgör ett grovt brott utan att gärningen ska rubriceras som brott av normalgraden.

PÅFÖLJD

Som tingsrätten redogjort för ovan infördes den 1 juli 2022 ändringar i knivförbudslagen. Bl.a. innebar ändringarna att straffmaximum för brott av normalgraden höjdes från sex månaders fängelse till fängelse ett år. Som påföljd för brott mot knivförbudslagen, uppsåtligt brott, föreskrivs numera alltså böter eller fängelse i högst ett år. Av förarbetena till lagändringen framgår att mindre allvarliga brott mot knivlagen även fortsättningsvis ska kunna bestraffas med böter. Exempel på sådana fall är innehav där det saknats risk för att kniven skulle komma till brottslig användning eller andra försvårande inslag. (Se prop. 2021/22:192 s. 14). I förarbetena anges också att det, om straffvärdet ligger på fängelsenivå, många gånger kan vara motiverat att bestämma påföljden till fängelse även om inte straffvärdet eller tidigare brottslighet skulle tala för det. Hur starkt brottslighetens art talar för fängelse måste emellertid avgöras utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. (Se prop. 2021/22:192 s. 26.)

I aktuellt fall är det fråga om innehav av två knivar av särskilt farlig beskaffenhet varav en har varit lättillgängligt förvarad. Marek Rokosz har även varit alkoholpåverkad vid tillfället. Med hänsyn till dessa försvårande inslag har brottet som Marek Rokosz nu döms för ett straffvärde motsvarande en månads fängelse.

Marek Rokosz förekommer inte under några avsnitt i belastningsregistret. Av Kriminalvårdens yttrande framgår i huvudsak följande. En förhöjd risk för ny brottslighet kan inte uteslutas men vid en sammantagen bedömning ligger denna inom det lägre intervallet. Det har inte framkommit något i utredningen som tyder på ett uppenbart behov av brottsförebyggande insatser inom ramen för en

skyddstillsyn. Något övervakningsbehov gör sig inte gällande. Han bedöms uppfylla kriterierna för samhällstjänst.

Marek Rokosz har vid huvudförhandlingen uppgett att han samtycker till samhällstjänst.

Då gärningen innefattat försvårande inslag talar arten för att påföljden ska bestämmas till fängelse. Det krävs därmed särskilda skäl för att välja annan påföljd än fängelse. Det finns inte någon särskild anledning att tro att Marek Rokosz kommer att begå nya brott. Marek Rokosz är lämplig för och har samtyckt till samhällstjänst. Det finns därför särskilda skäl att bestämma påföljden till villkorlig dom med samhällstjänst. Antalet timmar samhällstjänst bestäms med hänsyn till brottslighetens allvar. Om påföljden i stället hade blivit fängelse skulle fängelsestraffets längd ha bestämts till en månad.

ÖVRIGT

Förverkande av knivarna

Kniv som innehafts i strid mot knivförbudslagen ska förklaras förverkad om det inte är uppenbart oskäligt (5 §). Möjligheten att undanta ett föremål från förverkande ska utnyttjas restriktivt. Av förarbetena framgår att ett förverkande i allmänhet är att anse som uppenbart oskäligt när det är fråga om ringa fall, där något straffansvar inte blir aktuellt (prop. 1989/90:129 s. 23). Vid bedömningen av om det är uppenbart oskäligt att förverka en kniv kan betydelse också tillmätas frågan om det har varit fråga om en uppsåtligt eller oaktsamt begången gärning (Dahlgren, Niklas, knivförbudslagen, Juno Version 2, s. 116).

Det som framkommit i förevarande fall innebär inte att det skulle vara uppenbart oskäligt att förverka knivarna. Förverkandeyrkandet ska därför bifallas.

Ersättning till försvararen

Den ersättning som försvararen har begärt är skälig och han tillerkänns begärd ersättning. Kostnaden för försvararen ska med hänsyn till Marek Rokosz ekonomiska förhållanden stanna på staten.

Avgift till brottsofferfonden

Eftersom Marek Rokosz döms för brott där fängelse ingår i straffskalan ska han betala avgift till brottsofferfonden.

Rätten

Tingsfiskalen Rebecka Flick samt nämndemännen Lars Lagerdahl, Bo Landström och Ulla Werner

Rätten är enig.

Digitalt signerad av tingsfiskalen Rebecka Flick

Överklagandeinformation

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Attunda tingsrätt senast den 14 mars 2023.

Överklagandet ska vara skriftligt. Attunda tingsrätt skickar det vidare till Svea hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Attunda tingsrätts namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Attunda tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Attunda tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Svea hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Svea hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Svea hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i 4 olika fall.

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Attunda tingsrätt eller Svea hovrätt om du har frågor.